

Specialisering: Lärare för grundskolans senare år/Svenska med didaktisk inriktning III

Specialisation: Teacher for Later Years of Compulsory School/Swedish with Focus on Didactics III

30 högskolepoäng

30 credits

Ladokkod: 11SD90

Version: 1.0

Fastställd av: Lärarutbildningsnämnden 2011-06-14

Gäller från: HT 2011

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Svenska (G2F)

Utbildningsområde: Undervisning

Ämnesgrupp: Svenska/Nordiska Språk

Förkunskapskrav:

- Godkänt resultat i Allmänt utbildningsområde 1, 30 högskolepoäng
- Godkänt resultat i inriktningstermin 1 och 2, 60 högskolepoäng
- Godkänt resultat i Allmänt utbildningsområde 2, 15 högskolepoäng, därav all VFU

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Innehåll

Delkurs 1: Tematiskt arbete med svenskämnet som grund, 10 hp

Delkursen belyser hur svenskämnet kan utnyttjas i tematiska studier så att det främjar såväl språkutveckling som elevers djupare förståelse av sig själva och sin omvärld. Delkursens innehåll baseras på relationen mellan problem/frågeformulering och lärande i ett processorienterat, tematiskt arbetssätt där färdigheterna tala, lyssna, läsa och skriva sätts in i ett sammanhang. Svensklärarens möjlighet att välja relevant litteratur utifrån elevers olika behov fokuseras samt vikten av att tänka kritiskt. Delkursen innefattar även föreläsning/workshop om Storyline som exempel på tematiskt arbetssätt och studenterna genomför tematiskt arbete under delkursens verksamhetsförlagda utbildning.

I delkursen ingår verksamhetsförlagd utbildning där studenten får använda delar av den verksamhetsförlagda utbildningen för att knyta an till de inslag i delkursen som berör svenskdidaktisk teori.

Delkurs 2: Film och litteratur, 20 hp

Delkursen behandlar och problematiserar "det vidgade textbegreppet", ungefär motsvarande "multilitteracitet", i svenskämnet, med fokus på analys av sambandet mellan filmiska "texter" och verbala texter. Såväl spelfilm, i form av filmatiserade romaner, som dokumentärfilm behandlas. En enkätundersökning inom ämnesområdet litteratur-film konstrueras, analyseras och presenteras.

Mål

Delkurs 1: Tematiskt arbete med svenskämnet som grund, 10 hp

Studenten ska efter delkursen kunna

- planera, genomföra och utvärdera ett tematiskt arbete utifrån svenskämnets styrdokument och utifrån verklighetsnära företeelser, samt problematisera gjorda val med utgångspunkt i kön, klass och etnicitet
- självständigt och med fördjupad förankring i ämnesdidaktisk teori identifiera kritiska punkter i svenskämneshögtidens vardagsarbete liksom visa handlingsberedskap för desamma
- motivera barn- och ungdomslitteratur för tematiskt arbete och problematisera gjorda val med utgångspunkt i kön, klass och etnicitet

- motivera barn- och ungdomslitteratur för lärande, språk- och identitetsutveckling
- tillämpa adekvata analysinstrument vid tolkning av illustrationer tillhörande skönlitterära texter
- synliggöra hur man kan arbeta med form och innehåll kring hållbar utveckling i ett tematiskt arbetssätt inom svenskämnet
- skriva och arbeta processinriktat
- använda sig av IKT för presentation och dokumentation

Utöver ovanstående mål gäller mål för verksamhetsförlagd utbildning. Studenten bedöms enligt kriterier för inriktningstermin 3.

Delkurs 2: Film och litteratur, 20 hp

Studenten skall efter avslutad delkurs kunna

- definiera och problematisera film som uttryck för ”multilitteracitet”,
- definiera och analysera likheter och skillnader mellan litterära och filmiska sätt att berätta, beskriva karaktärer och miljö, samt utforma dialogen mellan de gestaltade karaktärerna,
- utforska och redogöra för vad som händer med det estetiska uttrycket vid överföringen från text (roman) till film
- urskilja utvecklingstendenser i film som bygger på litterära förlagor
- undersöka och beskriva dokumentärfilmens uttrycksmöjligheter och potential för påverkan
- redogöra för hur film kan användas som ett verktyg för elevers lärande i skolans svenskämne
- konstruera, analysera och presentera en enkätundersökning inom ämnesområdet film och litteratur

Undervisningsformer

Delkurs 1: Tematiskt arbete med svenskämnet som grund, 10 hp

/workshops, seminarier, grupparbeten, verksamhetsförlagd utbildning och yrkesdagbok. Studenternas egna frågeställningar är väsentliga för arbete med delkursens innehåll.

Delkurs 2: Film och litteratur, 20 hp

Föreläsningar, seminarier, studiebesök, filmvisningar, studiegruppsarbete, självständigt arbete.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

Student har rätt att genomgå maximalt fem (5) examinationstillfällen på den kursplan som studenten är antagen till. Varje examination ska erbjudas vid minst tre tillfällen inom loppet av ett år. Vid ny kursplan kommer ytterligare tre examinationstillfällen att erbjudas under en övergångsperiod om ett år från och med att ny kursplan tillämpas.

När det gäller den verksamhetsförlagda utbildningen skall studenten ha rätt att genomgå två (2) praktiktillfällen.

Delkurs 1: Tematiskt arbete med svenskämnet som grund, 10 hp

Individuell skriftlig tentamen, skriftliga och muntliga examinationer såväl i grupp som individuellt samt genom godkänt genomfört tematiskt arbete under VFU. Närvaro på och omdöme från VFU.

Delkurs 2: Film och litteratur, 20 hp

Individuell skriftlig tentamen, seminarier, skriftliga inlämningsuppgifter.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Delkurs 1: Tematiskt arbete med svenskämnet som grund, 10 hp

Före delkursens start inbjuds studenterna till kursplanering. Under delkursens gång diskuteras kurslitteratur och upplägg vid kursråd. Vid mitten av delkursen sker muntlig värdering i grupp samt enskilt skriftligt vid delkursens slut.

Delkurs 2: Film och litteratur, 20 hp

Före delkursens start inbjuds deltagarna till planeringsmöte. Delkursen värderas kontinuerligt genom studiegruppens diskussions- och redovisningsprotokoll samt genom en muntlig värdering i grupp i mitten av delkursen. Den slutliga värderingen sker individuellt och skriftligt. Delkursutvärderingen är vägledande för kommande delkurser.

Övrigt

Kursen ingår i Lärarutbildningen.

Kursplanen är fastställd av Lärarutbildningsnämnden 2011-06-14.

Bilaga: Litteraturlista för Specialisering: Lärare för grundskolans senare år/Svenska med didaktisk inriktning III (11SD90)

Delkurs 1: Tematiskt arbete med svenskämnet som grund, 10 hp

Alexandersson, Mikael & Limberg, Louise (2004). *Textflytt och sök slump informationssökning via skolbibliotek*. Forskning i fokus, nr 18. Myndigheten för skolutveckling: Uppsala. (128 s.)

Andersson, Maria & Druker, Elina (red) (2008). *Barnlitteraturanalyser*. Lund: Studentlitteratur. (kap. 3, 9, 29 s.)

Axelsson, Monica et al (2006). *Ämne och språk - språkliga dimensioner i ämnesundervisningen*. Rapport från Kompetensfondsprojektet.

Tillgänglig: <http://www.pedagogstockholm.se/-/Kunskapsbanken/?val=,Spr%C3%A5kutveckling,&ingetval=True,False,True&sida=3> (s. 1-14, s. 38-48) (26 s.)

Camp, Deanne (2000). It Takes Two: Teaching with Twin Texts of Fact and Fiction. *The Reading Teacher*, vol. 53, no. 5. (s. 400-408) (9 s.)

Chambers, Aidan (2003 [1998]). *Böcker inom oss. Om boksamtal*. Stockholm: Rabén & Sjögren. (kap. 1-4, 8, 11, 14,) (ca 35 s.)

Eliasson, Anette & Lindö, Rigmor (1999). *Det öppna lärorummet*. Stockholm: Skolverket.

Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=572> (95 s.)

Fredriksson, Lilian & Fredriksson, Karl G (2004). *Från Kalle Blomkvist till Internetdeckare*. Om deckare för barn och ungdom. Lund: BTJ Förlag. (15 s.)

Gustafsson Marsh, Eva & Lundin, Ylva (2006). *Storyline i praktiken. Grunder och variationer*. Stockholm: Runa förlag AB. (80 s.)

Langer, Judith A. (2005). *Litterära föreställningsvärldar: litteraturundervisning och litterär förståelse*. Bokförlaget Daidalos. (190 s.)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet Lgr 11. (2010). Stockholm: Skolverket. Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/> Kap. 1-2 (13 s.) samt kursplan för kursen relevanta ämnen (max 7 s. per kursplan)

Nilsson, Jan (2007). *Tematisk undervisning*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur. (Kap. 2, s. 15-30) (16 s.)

Norlund, Anita (2009). *Kritisk sakprosaläsning i gymnasieskolan: didaktiska perspektiv på läroböcker, lärare och nationella prov*. Diss. Göteborg: Göteborgs universitet, 2009

Tillgänglig: <http://hdl.handle.net/2077/18958> (s. 46-57, 101-138)

Skönlitteratur (valfritt förlag och utgivningsår om inget annat anges)

Gaiman, Neil. *Kyrkogårdsboken*.

Hellsing, Lennart & Munck, Lars. *Welams vädermödor*.

Lidbeck, Petter. Någon av böckerna i *Tre tjejer-serien*

Stark, Ulf. *Min vän Percy, Buffalo Bill och jag*.

Ytterligare litteratur enligt lärares anvisningar kan tillkomma (ca 50 s.).

Delkurs 2: Film och litteratur, 20 hp

Bordwell, David och Kristin Thompson, *Film Art: An Introduction* (1993 eller senare; läsanvisningarna ovan gäller 2003 års utgåva) (528 s.)

Heith, Anne (2006). *Texter medier kontexter. Introduktion till textanalys i svenskundervisningen*

på grundskolan och i gymnasiet. Lund: Studentlitteratur. (279 s.)

Koivunen, Anu (red.)(2009). *Film och andra rörliga bilder: en introduktion*. Stockholm: Raster förlag. (315 s.)

Olin-Scheller, Christina (2008). *Såpor i stället för Strindberg? Litteraturundervisning i ett nytt medielandskap*. Stockholm: Natur & Kultur. (160 s.)

Trost, Jan (2007). *Enkätboken*. Lund: Studentlitteratur. (168 s.)

Tønnesen, Elise Seip (2006). Fakta i levande bilder. I Maagerø, E. & Tønnesen E.S. (red.) *Å lese i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget. (utdrag ca 20 s.)

Wahlgren, Lars (2008). *SPSS steg för steg*. 2., [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur. (188 s.)

Filmer

Bowling for Columbine

Tusen gånger starkare

Gökboet

Populärmusik från Vittula

Skönlitteratur

Herrström, Christina (2006). *Tusen gånger starkare*. Stockholm: Bonnier Carlsen förlag.

Kesey, Ken (2009 [1962]). *Gökboet*. Stockholm: En bok för alla.

Niemi, Mikael (2000). *Populärmusik från Vittula*. Stockholm: Norstedts pocket.

Tillkommer kopierat material (ca 200 s), samt ytterligare filmer och skönlitteratur. Valet av texter sker i samråd med kursansvarig.